

Nr 364.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen med förslag till lag angående ändrad lydelse av 4, 34, 35, 44, 45, 50, 52, 55, 63, 64, 70 och 80 §§ i lagen den 23 oktober 1891 angående väghållningsbesvärets utgörande på landet; given Stockholms slott den 15 maj 1917.

Under åberopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed, jämlikt § 87 regeringsformen, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag angående ändrad lydelse av 4, 34, 35, 44, 45, 50, 52, 55, 63, 64, 70 och 80 §§ i lagen den 23 oktober 1891 angående väghållningsbesvärets utgörande på landet.

Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

K. Dahlberg.

Förslag

till

Lag

**angående ändrad lydelse av 4, 34, 35, 44, 45, 50, 52, 55, 63, 64, 70 och 80 §§
i lagen den 23 oktober 1891 angående väghållningsbesvärets
utgörande på landet.**

Härigenom förordnas, att 4, 34, 35, 44, 45, 50, 52, 55, 63, 64, 70 och 80 §§ i lagen den 23 oktober 1891 angående väghållningsbesvärets utgörande på landet skola i nedan angivna delar erhålla följande ändrade lydelse:

4 §.

Uppstår fråga om anläggning av allmän väg; då skall ansökning därom göras hos Konungens befallningshavande, som låter höra samtliga väghållningsskyldige, vilka i väghållningen med arbete eller penningar deltaga; varefter, och sedan landsfiskalen avgivit yttrande, Konungens befallningshavande meddelar beslut i frågan.

I — — — — landsväg.

34 §.

Konungens befallningshavande — — — — åtgärder.

Närmast under Konungens befallningshavande utövas tillsynen över vägväsendet av landsfiskalen med biträde av fjärdingsmän i enlighet med denna lag och de särskilda föreskrifter, som av Konungens befallningshavande meddelas.

35 §.

Årligen skall vägsyn hållas av landsfiskal med biträde av två nämndemän. Sådan — — — — därav.

På — — — — äga rum. Sådan besiktning förrättas av landsfiskalen med samma antal nämndemän som förut sagts.

Kungörelse — — — — besiktigas.

Vid — — — — avhjälpande.

Underrättelse om de vid vägsynen befunna bristerna och de föreslagna åtgärderna för deras avhjälpande meddelas de väghållningsskyldige genom kungörelse, som skall uppläsas sist å andra söndagen efter syneförrättningens slut eller, om gudstjänst då ej hålles, å först infallande med gudstjänst förenad söndag samt därefter vara tillgänglig å det ställe inom socknen, som för sådant ändamål av kommunalstämma utses; skolande landsfiskalen därjämte inom samma tid tillställa vägstyrelsen utdrag av kungörelsen, i vad den rör vid synen befunna brister i det vägunderhåll, som åligger vägkassan. I — — — — avhjälpas.

Skall — — — — sagt.

Vid — — — — uppskattas.

Kan ej för kostnad, som vid vägsyn eller formlig efterbesiktning beräknats, lega av landsfiskalen under hand åstadkommas, varde arbetet utbjudet på offentlig auktion, som hålles av landsfiskalen och kungöres i sockenkyrkan minst fyra dagar förut. Göres då ej anbud, som av landsfiskalen prövas antagligt, äge han på annat lämpligt sätt besörja om arbetets utförande.

Stanna — — — — säga. Har var sin särskilda mening, gälle landsfiskalens.

Nämndeman — — — — statsmedel.

Tillfälliga — — — — nämnt. Försittes den tid, eller är bristen av beskaffenhet att dröjsmål med dess avhjälpande kan medföra våda för vägförande, låte landsfiskalen ofördröjligen på lämpligt sätt bota skadan.

Kostnad för väglagning, som enligt denna paragraf genom landsfiskalens föranstaltande utföres, äge han hos vederbörande väghållare eller vägfogde omedelbart uttaga, dock, vad angår botande av tillfälliga brister ej till större belopp än polismästaren i länet, efter granskning av kostnadsberäkningen, godkänner.

44 §.

Sedan vägdelningen blivit avslutad, åligger det förrättningsmannen såväl att därom hos Konungens befallningshavande göra anmälan, som ock att samtidigt, för vederbörandes kännedom, tillställa dels varje landsfiskal inom väghållningsdistriktet utdrag av vägdelningslängden för hans tjänstgöringsområde, dels ock vägstyrelsens ordförande ett exemplar av vägdelningslängden, graderingslängden och förrättningsprotokollet. Konungens befallningshavande — — — — avslutande.

Efter — — — — förvaras.

Tillträde — — — — kraft.

45 §.

Vill — — — — stadgat.

Uppstår eljest fråga om delning av dylik väg och enas delägarne om vilken del av vägen varje fastighetslott skall tillkomma, stånde sådan överenskommelse fast, sedan densamma skriftligen avfattad och av två vittnen bestyrkt, blivit till landsfiskalen ingiven.

Kan — — — — efterrättelse. Sedan förrättningen är avslutad, ingive förrättningsmannen delningsinstrumentet till landsfiskalen, som har att därom underrätta delägarne.

Vägdelsing, som i 2 och 3 punkterna av denna paragraf avses, skall bekostas av delägarne i förhållande till delningsgrunden och äger bestånd, till dess ny vägdelsing övergår väghållningsdistriktet eller samtliga delägare överenskomma om annan vägdelsing och överenskommelsen, så avfattad och styrkt, som ovan sägs, blivit till landsfiskalen ingiven; skolande i följd av vägdelsing, som i denna paragraf avses, varje lott anses vara åsatt andel av fastighetens vägtal i förhållande till lottens taxeringsvärde den tid vägdelsingen ägde rum.

Vad i 2 och 3 punkterna — — — — bekostas av vägkassan.

50 §.

Ordförande och ledamot i nämnden åtnjuta ur vägkassan ersättning, den förre med belopp, som enligt nuvarande eller blivande rese-reglemente tillkommer länspolismästare, och ledamöterna i likhet med vad om ledamot i ägodelningsrätt är eller varder stadgat.

52 §.

För — — — — vägstämma.

Röstvärdet — — — — rösta.

I vägstämmas överläggningar äger vederbörande landsfiskal deltaga.

Ordet — — — — tillfället utses.

Vägstämman — — — — särskilt utses.

Kungörelse — — — — kunna utses.

Ordinarie — — — — stadgas.

Ordföranden — — — — bestämd.

I övrigt — — — — stadgat.

55 §.

Vägstyrelsen — — — — Konungens befallningshavande.

I vägstyrelsens överläggningar, men ej i dess beslut, äger vederbörande landsfiskal deltaga.

63 §.

Konungens befallningshavare ombesörjer på vägstyrelsens därom framställda begäran, att vägs-katten varder genom vederbörande i sammanhang med kronoskatterna debiterad, indriven och redovisad, på sätt om landstingsmedel är föreskrivet; ägande Konungens befallningshavande jämväl förordna om avskrivning av sådana avgifter till vägkassan, som i anseende till bristande tillgång icke kunnat indrivas.

För — — — — skyldiga.

De — — — — stadgat.

64 §.

Före-na — — — — väghållare.

Kontrakt, som här avses, skall upprättas i tre exemplar, av vilka ett jämte borgensförbindelsen förvaras hos Konungens befallningshavande, som låter vederbörande landsfiskal därav undfå del, samt de båda övriga tillställas kontrahenterna.

Underlåter — — — — ställe.

Vad — — — — upplåtet.

70 §.

Ovannämnda — — — — utbetalas. I de fall, då vägs-katten uppbäres i sammanhang med kronouppbörden, må dock, på vägstyrelsens därom framställda begäran, ersättningen för varje ploglag genom Konungens befallningshavandes försorg utbetalas till snöplogfogde eller annat av ploglaget utsett ombud.

80 §.

Den, som — — — — — — — — — väghållningsdistriktets kyrkor uppläst.

I enahanda — — — — distriktets kyrkor uppläst.

I alla — — — — besvärstid.

Finner — — — — prövas.

Väghållare — — — — förordnar.

Har beslut vid vägsyn eller formlig efterbesiktning fattats i strid mot landsfiskalens mening, äger denne underställa detsamma Konungens befallningshavandes prövning.

Över — — — — stadgad.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1918.

*Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den
14 april 1917.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern SWARTZ,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena LINDMAN,
Statsråden VON SYDOW,
STENBERG,
FALK,
HAMMARSTRÖM,
MÅRTEN ERICSSON,
ÅKERMAN,
CARLESON,
HANS ERICSON,
DAHLBERG.

Efter gemensam beredning med cheferna för justitie- och civildepartementen anförde chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Dahlberg följande:

Enligt det inför Eders Kungl. Maj:t av chefen för civildepartementet framlagda, till riksdagens prövning överlämnade förslaget till omorganisation av fögderiförvaltningen skulle kronofogdetjänsterna indragas, och administrationen å landsbygden — jämte det postverket omhändertogs kronoskattens upphämtande — komma att, under Kungl. Maj:ts befallningshavande, vila huvudsakligen på tre funktionärer, nämligen:

dels en länspolismästare, i regel en för varje län, med uppgift att närmast under länsstyrelsen hava inseende över polis- och åklagarväsendet och i vissa fall omedelbart personligen däri ingripa, biträda

vid kontrollen över exekutionsväsendets handhavande, genom inspektion och inventering hos landsfiskalerna (de förutvarande länsmännen) utöva det inseende över deras allmänna verksamhet, som hittills ålegat kronofogden, samt när en utredning erfordrades, som berörde större områden av länet eller eljest icke ansåges böra överlämnas åt landsfiskal, efter förordnande av Kungl. Maj:ts befallningshavande verkställa sådan utredning och i övrigt biträda Kungl. Maj:ts befallningshavande med de göromål, som lämpligen kunde polismästaren anförtrös;

dels i varje fögderi en häradsskrivare med huvudsakligen samma åligganden som hittills;

och dels i varje länsmans- eller landsfiskalsdistrikt en landsfiskal, som, jämte det han övertog de länsmännen enligt lag och praxis åliggande bestyr, skulle på eget ansvar vara utmätningsman utom i vissa fall samt äga förrätta borgerlig vigsel och dessutom erhålla åtskilliga andra åligganden, som hittills vilat på kronofogden.

En stor del av sistberörda åligganden omnämnas i en mångfald lagar och författningar och torde vara, om än till arten viktiga, dock till sin omfattning av mindre betydelse. Angående dessa har en lagändring i varje särskilt fall icke ansetts nödig, utan har, såsom chefen för justitiedepartementet anfört, utarbetats ett förslag till generell lag i anledning av kronofogdetjänsternas indragning, varigenom alla de åligganden och befogenheter, som lagen åsyftar att omsluta, utan vidare lyftas över från kronofogden till de blivande landsfiskalerna.

Emellertid torde det även finnas lagar och författningar, vilka angående däri stadgade åligganden för kronofogden innehålla bestämmelser av så detaljerad art, att de icke kunna justeras enbart genom ett allmänt uttalande i en generell författning. Hit höra lagen den 23 oktober 1891 angående väghållningsbesvärets utgörande på landet även som i viss mån kungörelsen den 17 juni 1908 angående nämndemäns tjänstgöring vid vägsyner m. m. Sistberörda författning torde i förevarande avseende kunna ändras utan riksdagens medverkan, och skall jag beträffande densamma i sinom tid inför Eders Kungl. Maj:t framlägga inom departementet uppgjort förslag till nödig omarbetning.

Beträffande väglagen tillåter jag mig anföra följande: Enligt 34 § utövas tillsynen över vägväsendet närmast under Kungl. Maj:ts befallningshavande av kronofogden med biträde av länsmän och fjärdingsmän, och dessutom har kronofogden fått vissa speciella uppdrag med avseende å vägväsendet sig anförtrödda. Men såsom praxis utvecklat sig, torde kronofogden icke hava sysslat mycket därmed. Hans ämbetsverksamhet på detta område torde i allmänhet hava inskränkt sig till, att

då hans uppmärksamhet fästs vid någon brist i väghållningen, han beordrat länsmannen att söka få bristen avhjälpt. Någon betänklighet torde därför icke föreligga för att hädanefter låta landsfiskalerna (länsmännen) självständigt bära ansvaret för vägväsendet. Allmänheten utövar numera en verksam kontroll över dessa angelägenheter, och i regel dröjer det icke länge innan anmälan om ett missförhållande inkommer till vederbörande myndighet. Man kunde tänka sig, att det uppdroges åt länspolismästaren att beträffande vägväsendet fullfölja kronofogdens uppgift. Men då polismästarens distrikt i regel komme att omfatta hela länet, skulle han knappast i högre grad än Kungl. Maj:ts befallningshavande finna anledning att direkt påverka tillsynen över vägarna.

Med hänsyn till dessa skäl har jag låtit utarbета ett förslag till erforderliga ändringar av lagen.

Beträffande stadgandet i sista stycket av 35 §, att kronofogden äger granska länsmannens kostnadsberäkning angående botande av tillfälliga brister, torde dock lämpligen böra uppdragas åt polismästaren i länet att hädanefter utföra denna prövning.

Då, vidkommande 50 §, en åtskillnad är införd i avseende å ersättning till ordföranden och ledamöterna i den särskilda nämnden, i det att den förre likställes med kronofogde och den senare med ledamöter i ägodelningsrätt, torde denna skillnad, som väl bör bibehållas, kunna normeras efter den olika reseersättningen för länspolismästare och ledamot i ägodelningsrätt.

Enligt den ursprungliga lydelsen av 63 § ägde Kungl. Maj:ts befallningshavande utan vidare förordna om avskrivning av sådana avgifter till vägkassan, som i anseende till bristande tillgång icke kunnat indrivas. I sammanhang med den allmänna revisionen av väglagen år 1905 ändrades stadgandet därhän, att vägstyrelsen skulle höras angående sådan avskrivning. I propositionen i ämnet anmärktes, att det syntes lämpligt att sätta vägstyrelsen i tillfälle att, innan beslut av befallningshavanden fattades, yttra sig angående avskrivningen.

Härutinnan hava de sakkunnige, vilka inom civildepartementet biträtt vid utarbetandet av förslaget till fögderiförvaltningens omorganisation och även uppgjort förslag till bland annat ändringar av väglagen, i yttrande den 23 januari 1914 anført: Bestämmelsen om vägstyrelsens hörande i detta fall saknade praktisk betydelse. Ty om Kungl. Maj:ts befallningshavande funne lagligen styrkt, att den avgiftspliktige saknade utmättningsbara tillgångar till avgiftens erläggande, kunde vägstyrelsens yttrande icke förhindra Kungl. Maj:ts befallningshavande att besluta avkortning. Bestämmelsen stode i visst samman-

hang med föreskriften i 52 § av landstingsförordningen (sådan lagrummet lydde före dess ändring genom lagen den 25 augusti 1914), att *landsting* beslutade om avskrivning av sådana medel, som i anseende till bristande tillgång icke kunnat indrivas. I skrivelse den 25 augusti 1913 hade de sakkunnige gjort framställning om chefens för civildepartementet medverkan till ändring av nämnda paragraf i landstingsförordningen. Skrivelsen hade remitterats till samtliga landsting och länsstyrelser, och den gjorda framställningen hade vunnit enhällig anslutning från länsstyrelsernas sida samt förordats av alla landsting utom ett. Om förslaget till ändring av landstingsförordningen sålunda vunne avseende, borde ifrågavarande bestämmelse i 63 § väglagen ändras i överensstämmelse därmed, varigenom uppbördsförvaltningarna skulle besparas ett ganska avsevärt, årligen återkommande och i det stora hela gagnlöst arbete. Den nu gällande bestämmelsen föranledde nämligen, att för vägskatt, som på grund av bristande tillgångar icke kunnat indrivas, måste uppgöras särskilda avskrivningslängder och avskrifter tagas av alla för längdernas verifierande avgivna intyg och bevis.

Genom nyssberörda lag den 25 augusti 1914 blev 52 § i landstingsförordningen ändrad därhän, att *Kungl. Maj:ts befallningshavande* beslutar om avkortning och avskrivning av landstingsmedel under de förutsättningar och i den ordning, vilka gälla om avkortning och avskrivning beträffande kronoskatten.

Kammarkollegium, till vilket de sakkunniges berörda förslag och yttrande angående ändringar av väglagen remitterades, förklarade i utlåtande den 13 februari 1914 att, därest fögderiförvaltningens organisation komme att föreslås i enlighet med de nu tilltänkta linjerna, kollegium icke hade andra erinringar i sak att framställa mot de föreslagna ändringarna i väglagen än beträffande 63 §. Ämbetsverket erinrade mot förslaget, att däri meddelats bestämmelse om avskrivning eller avkortning endast av vägskatt, ehuru jämväl andra avgifter till vägkassan kunde bli föremål för befallningshavandes beslut om avskrivning och avkortning. Beträffande uteslutande av orden »efter vägstyrelsens hörande» funne kollegium vad till stöd för förslaget härutinnan anförts icke hava ådagalagt nödvändigheten eller ens lämpligheten av en sådan ändring. Med hänsyn till den ställning, vägstyrelsen intog till vägkassan, som av vägstyrelsen förvaltades och för vilken styrelsen vore ansvarig, och i betraktande av de till vägkassan inflytande avgifternas likställighet i förevarande avseende med kommunalutskylder, beträffande vilka det tillkomme kommunalstämma att bevilja

avskrivning, syntes det kollegium betänkligt att upphäva föreskriften i fråga, varför förslaget i denna del icke kunde av kollegium biträdas.

Det är att märka, att kammarkollegii yttrande avgavs före tillkomsten av ändringen den 25 augusti 1914 av 52 § i landstingsförordningen. Såväl landstingsmedel som även vägs katt äro dock så till vida jämförliga med kronoskatt, att de debiteras och indrivs i sammanhang med kronoskatten, och härutinnan tillärnas ingen ändring i det förslag till nytt uppbördsreglemente, som i sammanhang med förslaget till omorganisationen lär utarbetats inom civildepartementet. Jag har därför, oaktat de betänkligheter kammarkollegium framfört, ansett mig kunna föreslå en omformulering av 63 § i väglagen i enlighet med de sakkunniges hemställan.

I anslutning till det nu anförda har jag, såsom jag redan berört, låtit inom departementet utarbeta förslag till lag angående ändrad lydelse av 4, 34, 35, 44, 45, 50, 52, 55, 63, 64, 70 och 80 §§ i lagen den 23 oktober 1891 angående väghållningsbesvärets utgörande på landet.

Sedan departementschefen därpå uppläst berörda förslag, av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar, hemställde han, att lagrådets utlåtande över förslaget måtte, för det ändamål § 87 regeringsformen omförmäler, genom utdrag av protokollet inhämtas.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdade hemställan täcktes Hans Maj:t Konungen i nåder lämna bifall.

Ur protokollet:

Hugo Nordlander.

Bilaga 1.

Förslag

till

Lag

angående ändrad lydelse av 4, 34, 35, 44, 45, 50, 52, 55, 63, 64, 70 och 80 §§
i lagen den 23 oktober 1891 angående väghållningsbesvärets
utgörande på landet.

Härigenom förordnas, att 4, 34, 35, 44, 45, 50, 52, 55, 63, 64, 70
och 80 §§ i lagen den 23 oktober 1891 angående väghållningsbesvärets
utgörande på landet skola i nedan angivna delar erhålla följande
ändrade lydelse:

4 §.

Uppstår fråga om anläggning av allmän väg; då skall ansökning
därom göras hos Konungens befallningshavande, som låter höra samt-
lige väghållningsskyldige, vilka i väghållningen med arbete eller
penningar deltaga; varefter, och sedan landsfiskalen avgivit yttrande,
Konungens befallningshavande meddelar beslut i frågan.

I — — — — landsväg.

34 §.

Konungens befallningshavande — — — — åtgärder.

Närmast under Konungens befallningshavande utövas tillsynen över
vägväsendet av landsfiskalen med biträde av fjärdingsmän i enlighet
med denna lag och de särskilda föreskrifter, som av Konungens befall-
ningshavande meddelas.

35 §.

Årligen skall vägsyn hållas av landsfiskal med biträde av två
nämndemän. Sådan — — — — därav.

På — — — — äga rum. Sådan besiktning förrättas av lands-
fiskalen med samma antal nämndemän som förut sagts.

Kungörelse — — — — besiktigas.

Vid — — — — avhjälpande.

Underrättelse om de vid vägsynen befunna bristerna och de föreslagna åtgärderna för deras avhjälpande meddelas de väghållningsskyldige genom kungörelse, som skall uppläsas sist å andra söndagen efter syneförrättningens slut eller, om gudstjänst då ej hålles, å först infallande med gudstjänst förenad söndag samt därefter vara tillgänglig å det ställe inom socknen, som för sådant ändamål av kommunalstämma utses; skolande landsfiskalen därjämte inom samma tid tillställa vägstyrelsen utdrag av kungörelsen, i vad den rör vid synen befunna brister i det vägunderhåll, som åligger vägkassan. I — — — — avhjälpas.

Skall — — — — sagt.

Vid — — — — uppskattas.

Kan ej för kostnad, som vid vägsyn eller formlig efterbesiktning beräknats, lega av landsfiskalen under hand åstadkommas, varde arbetet utbjudet på offentlig auktion, som hålles av landsfiskalen och kungöres i sockenkyrkan minst fyra dagar förut. Göres då ej anbud, som av landsfiskalen prövas antagligt, äge han på annat lämpligt sätt besörja om arbetets utförande.

Stanna — — — — säga. Har var sin särskilda mening, gälle landsfiskalens.

Nämndeman — — — — statsmedel.

Tillfälliga — — — — nämnt. Forsittes den tid, eller är bristen av beskaffenhet att dröjsmål med dess avhjälpande kan medföra våda för vägförande, låte landsfiskalen ofördröjligen på lämpligt sätt bota skadan.

Kostnad för väglagning, som enligt denna paragraf genom landsfiskalens föranstaltande utföres, äge han hos vederbörande väghållare eller vägfogde omedelbart uttaga, dock, vad angår botande av tillfälliga brister ej till större belopp än polismästaren i länet, efter granskning av kostnadsberäkningen, godkänner.

44 §.

Sedan vägdelningen blivit avslutad, åligger det förrättningsmannen såväl att därom hos Konungens befallningshavande göra anmälan, som ock att samtidigt, för vederbörandes kännedom, tillställa dels varje landsfiskal inom väghållningsdistriktet utdrag av vägdelningslängden för hans tjänstgöringsområde, dels ock vägstyrelsens ordförande ett exemplar av vägdelningslängden, graderingslängden och förrättningsprotokollet. Konungens befallningshavande — — — — avslutande.

Efter — — — förvaras.

Tillträde — — — kraft.

45 §.

Vill — — — stadgat.

Uppstår eljest fråga om delning av dylik väg och enas delägarne om vilken del av vägen varje fastighetslott skall tillkomma, stånde sådan överenskommelse fast, sedan densamma, skriftligen avfattad och av två vittnen bestyrkt, blivit till landsfiskalen ingiven.

Kan — — — efterrättelse. Sedan förrättningen är avslutad, ingive förrättningsmannen delningsinstrumentet till landsfiskalen, som har att därom underrätta delägarne.

Vägdelsing, som i 2 och 3 punkterna av denna paragraf avses, skall bekostas av delägarne i förhållande till delningsgrunden och äger bestånd, till dess ny vägdelsing övergår väghållningsdistriktet eller samtliga delägare överenskomma om annan vägdelsing och överenskommelsen, så avfattad och styrkt, som ovan sägs, blivit till landsfiskalen ingiven; skolande i följd av vägdelsing, som i denna paragraf avses, varje lott anses vara åsatt andel av fastighetens vägtal i förhållande till lottens taxeringsvärde den tid vägdelsing ägde rum.

Vad i 2 och 3 punkterna — — — bekostas av vägkassan.

50 §.

Ordförande och ledamot i nämnden åtnjuta ur vägkassan ersättning, den förre med belopp, som enligt nuvarande eller blivande rese-reglemente tillkommer länspolismästare, och ledamöterna i likhet med vad om ledamot i ägodelningsrätt är eller varder stadgat.

52 §.

För — — — vägstämman.

Röstvärdet — — — rösta.

I vägstämmas överläggningar äger vederbörande landsfiskal deltaga.

Ordet — — — tillfället utses.

Vägstämman — — — särskilt utses.

Kungörelse — — — kunna utses.

Ordinarie — — — stadgas.

Ordföranden — — — bestämd.

I övrigt — — — stadgat.

55 §.

Vägstyrelsen — — — — Konungens befallningshavande.

I vägstyrelsens överläggningar, men ej i dess beslut, äger vederbörande landsfiskal deltaga.

63 §.

Konungens befallningshavande ombesörjer på vägstyrelsens därom framställda begäran, att vägskatten varder genom vederbörande i sammanhang med kronoskatterna debiterad, indriven och redovisad, på sätt om landstingsmedel är föreskrivet; ägande Konungens befallningshavande jämväl förordna om avskrivning av sådana avgifter till vägkassan, som i anseende till bristande tillgång icke kunnat indrivas.

För — — — — skyldiga.

De — — — — stadgat.

64 §.

Föreana — — — — väghållare.

Kontrakt, som här avses, skall upprättas i tre exemplar, av vilka ett jämte borgensförbindelsen förvaras hos Konungens befallningshavande, som låter vederbörande landsfiskal därav undfå del, samt de båda övriga tillställas kontrahenterna.

Underlåter — — — — ställe.

Vad — — — — upplåtet.

70 §.

Ovannämnda — — — — utbetalas. I de fall, då vägskatten uppbäres i sammanhang med kronouppbörden, må dock, på vägstyrelsens därom framställda begäran, ersättningen för varje ploglag genom Konungens befallningshavandes försorg utbetalas till snöplogfogde eller annat av ploglaget utsett ombud.

80 §.

Den, som — — — — — — — — väghållningsdistriktets kyrkor uppläst.

I enahanda — — — — distriktets kyrkor uppläst.

I alla — — — — besvärstid.

Finner — — — — prövas.

Väghållare — — — — förordnar.

Har beslut vid vägsyn eller formlig efterbesiktning fattats i strid mot landsfiskalens mening, äger denne underställa detsamma Konungens befallningshavandes prövning.

Över — — — — stadgad.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1918.

*Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd fredagen
den 11 maj 1917.*

Närvarande:

Justitieråden GULLSTRAND,
 VON SETH,
 WEDBERG.
Regeringsrådet PLANTING-GYLLENBÅGA.

Enligt lagrådet tillhandakommet utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför hans Maj:t Konungen i statsrådet den 14 april 1917, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamål inhämtas över upprättat förslag till lag angående ändrad lydelse av 4, 34, 35, 44, 45, 50, 52, 55, 63, 64, 70 och 80 §§ i lagen den 23 oktober 1891 angående väghållningsbesvärets utgörande på landet.

Förslaget, som finnes bilagt detta protokoll, hade inför lagrådet föredragits av konstituerade revisionssekreteraren Nils Lilienberg.

Justitierådet *von Seth* anförde:

Förslaget till ärdring i 4 § innebär, att det yttrande i fråga om anläggning eller indragning av allmän väg eller omläggning av backig eller eljest för rörelsen obekväm allmän väg eller förändring av redan befintlig väg till bygdeväg eller landsväg, som hitintills skolat avgivas av kronofogde, för framtiden skall i stället infordras från landsfiskalen.

Den sålunda föreslagna förändringen kan icke undgå att väcka betänkligheter. Största delen av dessa frågor är av den art, att det måste anses synnerligen viktigt, att de rent lokala intressena icke erhålla allt för stort inflytande på avgörandet. Just i detta hänseende torde hörandet av kronofogdarna, vilka till följd av fogderiernas jämförelsevis stora omfattning och sin högre utbildning haft anledning att se saken mera i stort, inneburi en viss garanti, som hörandet av landsfiskalerna, vilkas

distrikt i många fall endast komma att innefatta bråkdelar av respektive väghållningsdistrikt, kan befaras icke skola komma att lämna.

Det kan ifrågasättas, om icke den av kronofogdetjänsternas indragning betingade förändringen i paragrafen snarare borde göras så, att det föreskrefves, att yttrande skall inhämtas från vederbörande polismästare. Dennes utbildning och omfattningen av hans tjänstgöringsdistrikt giva anledning till förväntan, att hos honom skall finnas såväl den vilja som den förmåga att se saken från en vidare synpunkt, vars betydelse ovan framhållits; och med hänsyn till den kännedom om kommunikationsförhållandena inom sitt distrikt, som en länspolismästare under sina inspektions- och andra ämbetsresor bör få rikligt tillfälle att vinna, bör hans yttrande kunna bliva till synnerligen god ledning för det slutliga avgörandet av förekommande vägfrågor. De bidrag till utredningen, som vederbörande landsfiskaler vore i stånd att lämna, torde i varje fall komma att tillgodogöras. Det kan nämligen förutsättas, att länspolismästaren icke skulle underlåta att före avgivandet av sitt yttrande sätta sig i förbindelse med vederbörande landsfiskaler.

Justitieråden *Gullstrand* och *Wedberg* samt regeringsrådet *Planting-Gyllenbåga* lämnade förslaget utan anmärkning.

Ur protokollet:

Erik Ölander.

*Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 15
maj 1917.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern SWARTZ,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena LINDMAN,
Statsråden VON SYDOW,
STENBERG,
FALK,
HAMMARSTRÖM,
MÅRTEN ERICSSON,
ÅKERMAN,
CARLESON,
HANS ERICSON,
DAHLBERG.

Chefen för jordbruksdepartementet statsrådet Dahlberg anmälde, efter gemensam beredning med cheferna för justitie- och civildepartementen, lagrådets den 11 maj 1917 avgivna utlåtande över det den 14 april samma år till lagrådet remitterade förslaget till lag angående ändrad lydelse av 4, 34, 35, 44, 45, 50, 52, 55, 63, 64, 70 och 80 §§ i lagen den 23 oktober 1891 angående väghållningsbesvärets utgörande på landet; och hemställde föredragande departementschefen, att förslaget, som av lagrådets flesta ledamöter lämnats utan anmärkning, måtte jämlikt § 87 regeringsformen genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

I denna hemställan instämde statsrådets övriga ledamöter;

och tacktes Hans Maj:t Konungen med bifall till samma hemställan förordna, att till riksdagen skulle avlätas proposition av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Rune Thygesen.
